

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. évfolyam 9 sz.
1935. január 9
Szerda

Huszezer köztisztviselő leszavazott vasárnap a Saar-vidéken

Mindennemű gyűlést betiltott a kormányzóság. -- A világ minden részéből érkeznek a saar-vidéki németek a népszavazásra

Saarbrücken január 7.

A január 13-iki népszavazásra már teljesen felkészült úgy a lakosság, mint a hatóságok. A Saar-vidék kormányzósága nagyszabású előkészületeket tesz arra nézve, hogy a feszült érdeklődéssel várt népszavazás a legsimábbban, minden rendzavarás és összeütközés nélkül folyjon le. A kormányzóság egy héttel a népszavazás megtörténte előtt mindennemű gyűlést, összejövetelt és mulatságot betiltott. A rendelet érvénye ma, hétfőn lép életbe.

Erre tekintettel a Német Front vasárnap óriási arányú gyűlést tartott Saarbrückenben, amelyre

100 ezer ember vonult fel. Ez azonban csak egy része azoknak, akik a gyűlésen meg akartak jelenni, a vasutársaság ugyanis nem tudott elegendő számú vonatot a Saarbrückenbe igyekvő Német Front híveinek rendelkezé-ére bocsájtani.

A gyűlésen Buhe, a Német Front vezére tartott beszédet, amelyen heves támadást intézett a szabad szakszervezetek ellen. Ezek szerinte „30 ezres pénzért el akarják árulni hazáinkat”.

Ugyancsak gyűlést tartott tegnap Saarbrückenben az egységes arcvonaltól pártja is az egyik sportpályán. A szónoki emelvény mellett hangszórókat szereltek fel, de Saarbrücken városi tanácsa kikapcsoltatta a villanyáramot és így a hangszórók nem működtek.

A városi tanácsnál a kormányzóság is interveniált, azonban minden eredménv nélkül. Ekkor az egységes arcvonaltól vezére, az emigráns Max Braun úgy segített a dolgon, hogy a sportpálya több pontján rögtönzött szónoki emelvényeket állíttatott fel és egy szónok helyett többen beszélték.

A Saar-vidéki választások tulajdonképpen megkezdődtek. Vasárnap délelőtt

huszezer közalakalmazott leadta szavazatát.

Németországból holnap kezdik meg a Saar-vidéki németek hazaszállítását és erre a célra ötven különvonatot szerveztek. Hamburgból még mindig érkeznek tavol élő Saar-vidékiek s tegnap három Indiába, két

Japánban és egy Chiében élő német érkezett meg.

Hamburg, január 7.

A német óceánjáró hajók egymásután hozzák az Amerikában élő Saar-vidéki németeket. Az elmúlt két nap alatt hatszáz Saar-vidéki német érkezett Hamburgba s

fogadtatásukra nagy ünnepséget rendeztek. A városházán óriási tömeg jelenlétében, Hamburg város polgármestere köszöntötte a messziről jött szavazókat, majd feleskették őket Hitlerre. Ezután a szavazókat továbbküldték Berlinbe, ahol a Kroll operában ünnepelték őket Hitler jelenlétében.

Befejeződtek a római tárgyalások

Róma, január 7.

A francia—olasz tárgyalások tegnap este befejeződtek. A befejező tárgyalások -- a francia követség vacsoráján zajlottak le, amikor is Mussolini és Laval visszavonultak a szalonba és ott tanácskoztak. Később munkatársaikat is magukhoz kérték, és csak éjfél után hagyták el a szalont. A fogadásra váró előkelőségek nagy érdeklődéssel várták a két államférfit, akik mosolyogva jelentették ki, hogy

minden kérdésben sikerült megegyezni. A végleges diplomáciai iratot hétfő este adják ki. Az egyezmény zárlatán felszólítják Németországot, Magyarországot, Csehszlovákiát, Romániát, Lengyelországot és Jugoszláviát, hogy csatlakozzanak az olasz—francia szerződéshez.

Párizs, január 7.

A ma reggeli francia lapok közül a "Ta" tin azt írja, hogy Közép-Európa problémáit a már ismert egyezmény alapján likvidálták

Rómában. Az Excelsior szerint, mindkét államférfi engedelményeket tett, mert nincs olyan egyezmény, melybe nem kellene engedelményeket tenni s mellyel mindkét szerződő fél teljes mértékben meg lenne elégedve.

Római jelentések szerint, a tárgyalások eredményesen befejeződtek és most már csak a gyarmati egyezmény szövegezésén fáradoznak.

Az okiratot hétfőn éjszaka okvetlenül aláírják. Az okirat első része egy jegyzőkönyvből áll, melyben a szerződő két állam megállapítja, hogy az elfogások teljesen azonosak.

A második részben felszólítják a kisantant államokat, hogy határaik biztosítására kössenek szerződéseket.

A harmadik pontban Ausztria függetlenségére vonatkozó k'auzulák vannak egybe foglalva és az a megállapodás, hogy a függetlenség veszélyeztetése esetén Franciaország és Olaszország közösen tanácskoznak

Megrendítő gyermektragédia egy bihormegyei községben

Agyon ölte öccsét egy 13 éves fiú

Ineu január 7.

A csendőrség telefonon jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt Ineu községben tegnap. Lukács János 13 éves kisfiú akinek édesapja a község erdésze, édesapja szolgáti fegyverével játszott, melyről nem tudta hogy meg van töltve. A kisfiú játékból leibebbik öccsére fogta és megrántotta a ravaszt. Abban a pillanatban a fegyver elült

és a kis Lukács Péter golyótól találva holtan rogyott a földre.

A gyermek szülei nem voltak otthon, a szomszédok szaladtak át a lövés és sikoltozás zajára, azonban már minden segítség későn volt. A telefonjelentés alapján az ügyészség elrendelte a véletlenségből megölt gyermek holttestének felboncolását.

A 200 nyereményes tombola 24. száma

Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a 75 ezer leles nagy sorsjátékon.
1934. dec. 16. 1935. jan. 15.
Kivágandó és összegyűjtendő!

Hitleristák vandál rombolása egy tiroli templomban

Bécs január 7.
A múlt éjjel ismeretlen banditák behatoltak Zell-am See (Tiroli) templomába, amelyet teljesen kifosztottak. A betörők összezúzták a keresztet, a templom látt összemocskolták és horogkeresztet rajzoltak fel rá. A hatóságoknak az a véleménye, hogy hitleristák garázdálkodásával állanak szemben.

Petroleumtelepre bukkantak Németországban

Berlin, január 7.
Hildesheimből jelentik, hogy Hohe-negg-Elsen közelében igen gazdag petróleum telepre bukkantak, amely napenként 30 tonna nyerspetroleumot veszelszínre. A német kormány most intézkedéseket tett, hogy petroleumkutakat állítsanak fel és kezdjék meg a kitermelést.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

BUCURESTI. 13 Jonescu-Gaina zenekar. 14 E. Adások hírei, tőzsde hírek. 14 30 Jonescu Gaina zenekar. Lemezek. 19 Sibiceanu T. jazz-műveket zongoráz. 20 E. 20 20 Livianu Dorel énekel. 21 03 Szimfonikus rádiózenekar. 22 E. 22 15 Rumszk. Korszakov: Cisz moll zongora és zenekari verseny.

BUDAPEST. 7.45 Torna. Utána: hanglemezek. 11 Hírek. 11 20 „A tudomány műhelyéből”. (Felolvasás). 11 45 „Beszédes számok”. (Statistikai előadás). 12 10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13 déli harangszó időjárásjelentés. 13 05 Hanglemezek 13 30 Hírek 14 20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás jelentés. 14 30 Eugén Szepe balala zenekara. 15 40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17 10 Asszonyok tanácsadója 17 45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19 Banda Elek cimbalmozik. Bp. II. 19 35 A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőrája. 20 „Írányelvek és gondolatok Budapest székesfőváros közművelődésének fejlődésében” Szendy Károly dr. Budapest új polgármesterének előadása. Bp. II. 20 10—21 35-ig: Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettjének 20 30 Hans Duhan kamaranékes énekel. Bp. II. 21 „A törvényhozás műhelyéből” Auer György dr. kir. főügyész előadása 21 15 Színműelőadás a Studioból. Bp. II. 21 30—22 50-ig: A budapesti hangversenyzenekar. 22 40 Hírek, időjárásjelentés. 23 Rácz József és cigányzenekara. Bp. II. 23 Hírek 24 Berend István szalon- és jazz-zenekara 1.5 Hírek

2. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1935. január 9.

A Népszövetségbe való belépési szándék miatt

Kiméretlen harcot kezd az ellenzék Roosewelt ellen

Washington, január 7.
A demokrata párt vezetősége a közeli napokban Roosewelt jóváhagyásával indítványt terjeszt elő a parlamentben és szenátusban, amelyben javasolni fogja, hogy az Egyesült Államok csatlakozzék a hágai döntőbírói egyezményhez. Amennyiben ezt a javaslatot a parlament és szenátus elfogadja, következik a második lépés.

Washington, január 7.
az Egyesült Államok belépése a Népszövetségbe.

Roosevelt elnök a parlamentben tartott legutóbbi beszámolója során azért nem tett említést ezen tervekről, mert a hágai egyezményhez való csatlakozás és a Népszövetségbe való belépés előreláthatólag éles ellenzésre talál a szenátusban és ádáz politikai harcokat idéz elő.

Egy oradeai utas kellemetlen kalandja a bucurestii gyorsvonalon

Véletlenül megrántotta a vészféket. -- A vonaton utazott Tatarescu miniszterelnök is

Bucuresti január 7.
Szombaton este a bucurestii gyorsal elutazott Oradeáról egy Hodos János nevű szolga, hogy rokonait meglátogassa. Campina táján lehetett a gyors, amikor igen különös dolog történt Hodos, aki állva utazott, ugy látszik a szundikált egy kicsit, mert

hirtelen elveszítette egyensúlyát és véletlenségből, amikor valamilyen megakart kapaszkodni, keze a vészfékhez

érintett, amelyben megkapaszkodva, azt teljes erővel megrántotta.

A vonat azonnal megállt, a pánik máj majdnem urrá lett az utasokon, amikor ki derült a tévedés. Súlyosabbá tette az esetet az is, hogy

éppen ezen a vonaton utazott Tatarescu miniszterelnök is.

A szolgát Campinán leszállították a vonatról, jegyzőkönyvet vettek fel és 500 lejre bírságolták meg.

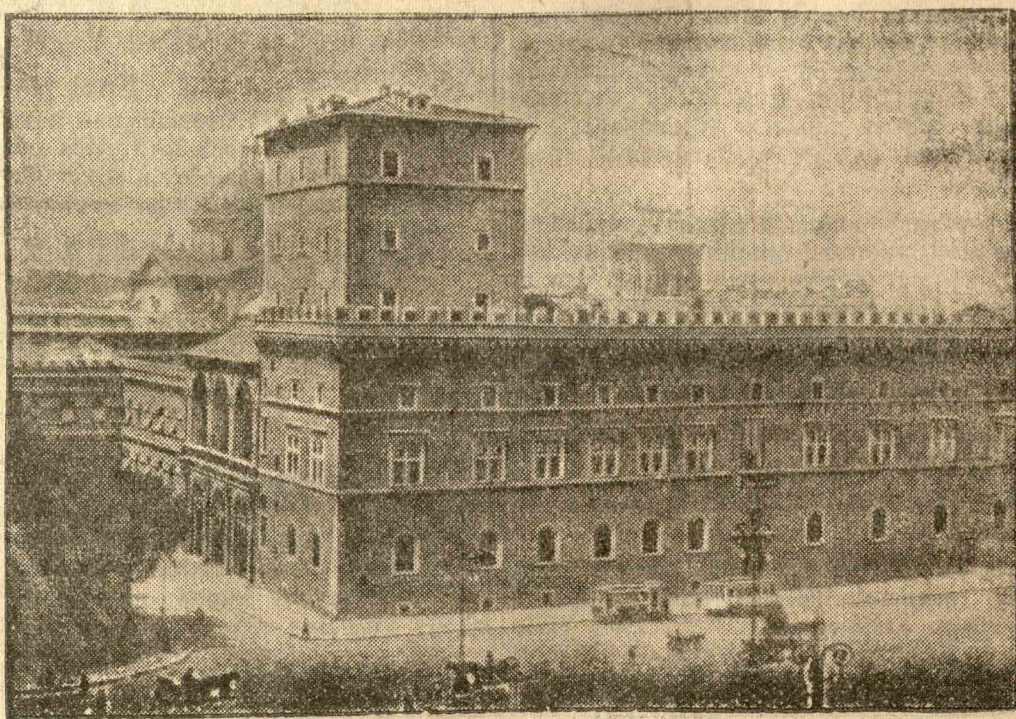
Vizsgálatot indít a belügyminisztérium a román csapat gyenge athéni szereplése miatt

Bucuresti, január 7.
A Bucurestiben megjelenő Gazeta Sporturilor úgy értesül, hogy az athéni vereség ügyére a belügyminisztérium is felfigyelt és vizsgálatot helyezett kilátásba. Ennek levezetésére Iamandi minisztert bízta meg, amikor külföldi utjáról visszatér az országba. A vizsgálat főleg arra fog kiterjedni, hogy milyen körülmények voltak az okai annak, hogy mind a három meccsen gyenge együttes futott ki a pályára és hogy ezek

nek a csapatoknak ki volt az összeállítás és ki bízta meg azzal.

Budapesti csapatok túraeredménye

Ferencváros vasárnap Párisban játszott az FC Montreuil csapatával, amelyet megsemmisítő fölényrel 8:0 arányban győzött le. A Budai 11 Caligariában játszott az ottani Unione Sportiva Caligariával. A mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött. A Budai 11 ezzel a mérkőzéssel befejezte túráját és még az este utazott Budapestre.

Ahol Mussolini és Laval tárgyal

A római Palazzo di Venezia épületében folynak a nevezetes olasz-francia tárgyalások.

Az örök tűz

Fantasztikus regény

109

A tenger óriási, iszapból sáros hullámok ba fuvódik föl, a fekete, sárga, habzó hullámok egymásnak ütődnek, egymást nyomják el. Cast Agrés szigete inog, himbá-ozik mintha kiszabadulna évezredek zárkából, azért, hogy elusszék a tengeren. A kis közép kori kastély alapjában recsen meg, elhajlik, oldalra dől, a földre zuhan, mintha valami szörnyű kódobáló gép hajtaná ki magából. Vakolat, téglák, kövek, gerendák hullanak szanaszét, a sző szoros értelmében szétfoszlik az egész ház a szétvált anyagok csőjében, a hatalmas porfelhőkben.

Szünet, csend, Sulyos csend.

Keleten világosság tűnik fel: a föld óriási korongja bontakozik ki a felhők fölül. Szét árasztja tüzes fényét a földön és a tengeren, megvilágítja a mélységből kinőtt tarajos hullámokat.

A csendben távoli összeomlások zaja halatszik — beomló házak összedülő falak zuhanása, félrevert harangok kongása, kiáltások, jajveszérések a kikötő fölül, a tanyák, a majorok fölül.

Aztán hirtelen rázkódás — tompa, remény, félelmetes rázkódás a föld mélyében.

Es a szabad földön Ploumanach és Fré castel közt fantasztikus kitörés, hatalmas lángolás, sötétvörös tüzfény, százféle fényben úszó felhők, szörnyű, robbanó dörgés, amely csendesedik, újra erősödik elhalkul.

Vakító fényű tűzszlop emelkedik az égnek, elhomályosítja a csillagokat — vörös és sárga tűz százkötű lövell függőlegesen az égnek, aztán szétterül félelmetes vörösen, óriási sötét felhőket áraszt ki magából a szétterülő felhőben vérvörös és tompa aranyszínű szöszárások.

A tenger lüktetésére, a millió tonna víz feszítésére, amely a föld mélyébe ömlik — előtört a mélységekből Frégor sokezeréves vulkánja. Szabadon, mint valamikor az ősidőkben az örökifjú tenger hullámaiba önti újra életet, halhatatlan tüzet.

XX FEJEZET

Órák telnek el órák után.

A bolygók világrendjének változatlan törvénye szerint bizonyára új nap következett el — több új nap egymás után.

De a sötétség, a hamu, a láva, a tűz még mindig uralkodnak Frégor földjén a föld és a tenger szörnyű küzdelmében. A világózik összekeverednek a sáros anyagok, a villámok lövellnek egymásba a tüzes égbolton. A föltámadt vulkán az égboltra veti hatalmas fáklyájának fényét, egymásba vetődnek, egymásba kavarnak az elsötétülő lángok. Keserű füst, kénköszagú gőz, hamu keveredik a lángoszlop körül. A tüzes anyagok forgatagában valóságos porciklonoknak égő esője hull alá, árad széjjel az egész vidéken, a tűzszlop szétterül, majd szűkebbre szorul a lökések erejében.

A megőrült föld belseiből félelmetesen váltakozó hangokban ömlik a négy világtáj felé a földolvó nagy mélységeinek panasza. A föld állandóan inog a belső gázok feszítése alatt, akárcsak valami túlfűtött tüzhely vaslemeze remeg a belső izzásban. Mintha óriási kemence dőlne volna széjjel, minden irányban szétáradnak a füstoszlopok. Lyukak nyílnak a mezőn, a tengerparton, melyeken keresztül megtelik a levegő nedves undorító, kénköszagú gázokkal. Az egvükből hidrogénnel telített égő oszlop tör elő, a másikkól felszökkenő szénasavtömegek elfojtják és eloltják a tüzet.

Végre a félelmetes dübörgésbe és lángolásba dörgésbe és izzásba, lövellésbe és összeomlásba, a tűznek ebben a forgatagában — nyuatról a tenger felől hűvös szél árad, mintha az óceán enyhíteni, hűteni akarná a földi harag tüzeit és el akarná cöppönni a Bretagnera sulyosodó gáz- és gázoszlopokat. (Folytatjuk)

4. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. január 9.

A népszövetségi ülészak megnyitása előtt

Benes is Rómába megy?

London, január 7.

Érdekes hírt közöl a Press című angol lap. Az újság értesülése szerint tárgyalások folynak Prága és Róma között Benes római utjának előkészítésére.

Benes még a Népszövetség januári ülészakának megkezdése előtt szándékozik az olasz fővárosba utazni. Az előkészítő tárgyalások előrehaladott stádiumban vannak.

Felmondtak a pécsi bányák száz munkásának

Pécs, január 7.

A szénbánya igazgatósága pénteken 100 munkást behívott, hogy az ugynevezett szanált napokon dolgozzanak. Az emlékeztető szírájk óta, amikor az igazgatóság kiegyezett a munkásokkal, heteként csak három napot dolgozott egy bizonyos munkás csoport s

ez ellen állandó zugolódások hangzottak el. Ennek tudható be az is, hogy a behívott munkások nem jelentkeztek a munkára.

Az igazgatóság várt egy napig, azután pedig a meg nem jelenteknek felmondó levelet kézbesített ki.

Szerelmi bánatában

Petroleumot öntött a hajára és felgyújtotta magát egy 18 éves leány

Erdély, január 7.

Megrendítő szerelmi öngyilkosság történt a Cernaui melletti Hinila községben. Scraha Anna 18 éves fiatal leány reménytelenül szerelmes volt. Anyyira kétségbeesett, hogy miközben szülei lávo voltak

nagymennyiségű petroleumot öntött hajára és ruhájára, amelyet meggyújtott. A következő pillanatban mint egy örült, felőlő tülpig lángokban szalad végig a község utcáján segítségért kiáltozva.

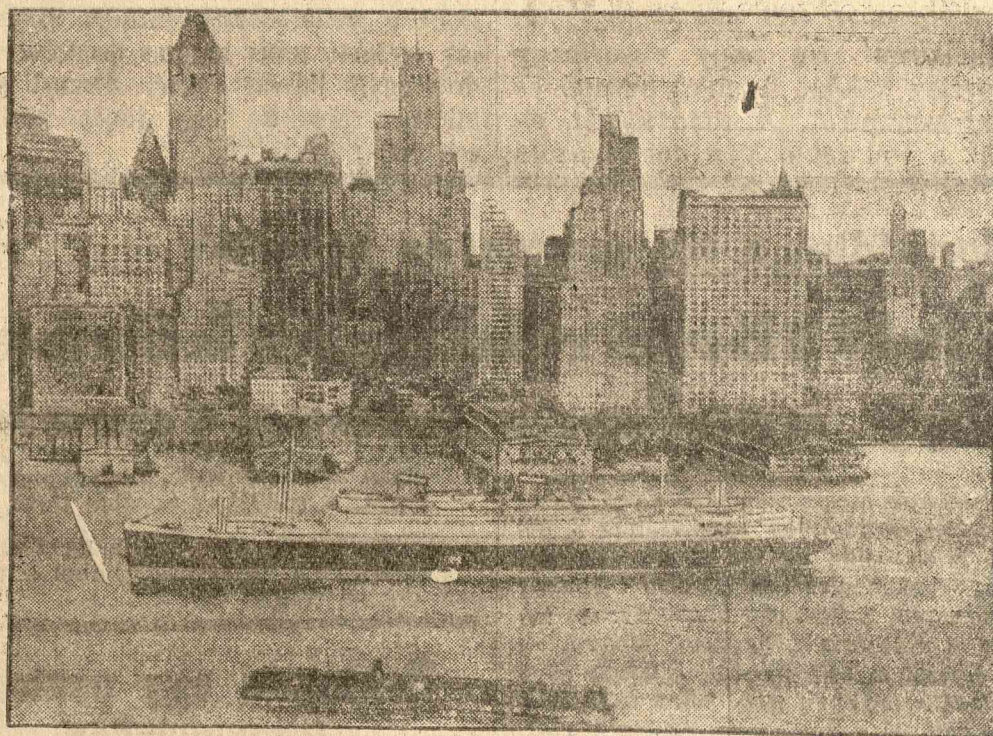
Az utcára tömör lakosság előbb vízzel próbálták eloltani, majd pokrócokkal

próbálkoztak. Mire azonban sikerült eloltani az égő leányt, annak teste egyetlen seppel volt. Éleveszélyes állapotban szállították be a cernaui kórházba. Alig oltá reménytelen.

Levágta a vonat egy postás lábát

Carei január 6.

Sulyos kimenetelű vasuti szerencsétlenség érte Kovács Sándor curtuiusi (érkörtvévesi) postakihordót. Az oradea-satunarej személyvonat elütötte. Az öreg postás a kerekek alá esett és a kerekek jobb lábát levágták. A súlyosan sérült postást beszállították a kórházba.

A new yorki hajókaftasztrófa

Az East Riveren amey Newyorkban a Manhattan és Brooklyn városrészeket összeköti, a nagy ködben egy személyszállító hajó 200 utassal és 50 főnyi legénységével össze

szeltközött egy teherhajóval és rövid idő alatt elsüllyedt, 15 ember a tengerbe fullt és 19 utas megsérült.

Eden angol főpecsétör mondja:

„A háboru a világ végét jelentené”

London január 7.

Lord Eden angol főpecsétör, aki nevét örökre ismertté tette a jugoszláv-magyar viszály elsimításával, beszédet tartott, amelyben beszámolt a múlt év külpolitikai eseményeiről. Lord Eden igen éles hangon kikelt azok ellen, akik közeli háborúról beszélnek.

— Egy mostani háboru — jelentette ki Eden — egyenlő lenne a világ végével, mert mindenki győző és legyőzött egyaránt elpusztulna.

A nagy diplomata rámutatott arra, hogy az állandó békét mindenáron meg kell teremteni az egyes nemzetek között.

Felvágta felesége hasát és beleit saját nyakára csavarta egy örült

Egy szabadságos csendőr rémítette

Do hasca, január 7.

Néhány nappal ezeőtt az ünnepekre hazaérkezett feleségéhez Catrinei Dumitru csendőrkatonára. Mivel a katona nagyon idegesen viselkedett, felesége azt kérdezte tőle, hogy nem szökött-e meg? A férj erre nagyon dühösen válaszolt. Amikor pedig a felesége másodszor is kilejtezte gyanúját, a szabadságos katona

hirtelen kirántotta bajonettjét és kétszer felesége szívébe szúrta. Majd az asszony vérző testét kihurcolta az udvarra ahol bajonett-

jével felhasította az asszony hasát és kiszedve beleit, saját nyakára köré fonta, mint nyakéket.

Amikor bevégezte borzalmas tettét, elfutott a mezőre. A csendőrség megindította a nyomozást a gyilkos terj ellen, akiről az a feltevés, hogy örülési rohamában követte el a gyilkosságot. Közben me állapították, hogy a katona tényleg szabadságot kapott, tehát nem lett volna oka felni, hogy kérdőre vonják, miért tartózkodik otthon. Az is megállapítást nyert, hogy a csendőrnek már a kaszárnyában is örülési rohamai voltak.

Meggyilkolták London legjobb detektívjét

Volt bűntársai tették el láb alól az áldozatot, aki valaha maga is bandita volt

London, január 7.

A világhírű angol rendőrségnek a Scotland Yardnak egyik legkiválóbb detektívjét gyilkolták meg a múlt éjjel London gonoszlevei. Skleyde John valamikor gonoszleves volt, akit elfogtak. Akkor vállalkozott arra, hogy visszamegy a gonoszlevesek közé és mint besúgó és kém fog szerepelni. A rendőrségen elfogadták a volt rabló ajánlatát és azóta

— több mint négy éven keresztül — Skleyde volt a Scotland Yard legjobb detektívje. Ezt annál is inkább el tudták érni, mert a londoni alvilág teljes bizalommal viselkedett iránta. Ugy látszik, hogy a gonoszlevesek rájöttek Skleyde keltele, mert tegnap hajnalban London egyik külvárosában átszúrt szívével találták, nyolcán egy tábla volt rajta egy szó: „Áruló”.

Megkezdődtek a téli sportok és balesetek

Lábát törte ródilizás közben egy oradeai inasgyerek

Oradea, január 7.

A későn és mégis hirtelen megkezdődött téli egyidejűleg megindultak a téli sportok is és velük együtt a már ilyenkor szokásos sportbalesetek. Az első komoly téli vasárnapon a fiatalok nagyszámúban ke-reste fel a Kálvária behavazott oldalát, hogy élvezze a téli sportok örömeit és a kora délutáni órákban több, mint száz ródli val vonultak fel a dombokra. Az egyik ródli zót azután sajnálatos baleset érte, Papp József 16 éves Simeon Stefan (Bethon) utca 15 szám alatt lakó cipészinas ródlijával lefelé ereszkedett, amikor egy másik ródli utolérte és a két szánkó összeköszött, meg

olyan szerencsétlenül, hogy Papp József leesett a ródlijával és lábát törte.

A szerencsétlenül járt fiút a mentőszállították be a kórházba, ahol a tört lábat gipszbe tették.

Robbanás egy osztrák löpörgyárban

Bécs január 7

A blunani löpörgyárban 65 kilogramm löpor felrobbant. A löpörgyár szárítója beomlott, de emberéletben nem esett kár. A robbanást valószínűleg merénylet okozta.

Haborus bombát találtak a londoni parlament közelében

London január 7.

Erdekes leletre bukkantak tegnap Londonban. A Themzében egy német bombát találtak, amelyet német repülőgépek valószínűleg a háboru idején dobtak le, amikor Londont bombázták. A bombát közvetlen a Westminster mellett találták, ami londoni szakkörök véleménye szerint azt bizonyítja, hogy a németek közel álltak ahhoz, hogy a parlamentet és a Scotland Yard palotáját felrobbantsák. Az érdekes leletet az angol hadimúzeumban fogják elhelyezni.

Prédikálás közben meghalt egy pap

Lille január 7.

Megrendítő haláleset történt Lilleben. Delrive, Lille város 64 éves plébánosa tegnap misét mondott a templomban. Abban a pillanatban, amikor a kehelyről le akarta venni a terítőt, összeesett és meghalt. A templomban pánik keletkezett és senki nem mert először az o tárhoz menni. Csak nagykésőre hoztak orvost, aki azonban már csak a beállott halált konstatálhatta.

Pusztító tűzvész az aggokházában

Newyork, január 7.

Gaffney városka (Délkarolina USA) aggokházában borzalmas tűzvész pusztított. Az öreg magukkal tehetetlen emberek nem tudtak menekülni a lángok elől és ötven a lángokban lelték halálukat, míg 15 aggasián igen súlyosan megsebesült. Az aggokháza teljesen elpusztult a tűzvészben. A vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy a tűz mitől keletkezett.

Harakirit követett el magán, mert szeretője elhagyta

Buzău, január 7.

Különös öngyilkosságot követett el Rosavet községben egy fiatal gazdalkodó. Nazzaru Vasile legényt elhagyta szeretője. A bánatot a fiú annyira szívére vette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Felhasználva azt az alkalmat, hogy családja nem volt otthon, elővett egy konyhakést és azzal felvágta a hasát. Borzalmas kínok között meghalt, mie őtt rokonai hazatértek volna.

Ráesett a tüzes kályha egy asszonyra

Constanta január 9.

Halálos szerencsétlenség történt az Imperial Palace szállóban. Buenariu asszonyt akart tenni az égő kályhába, azonban a cserépkályha az asszonyra omlott, aki a helyszínen meghalt. A kihívott orvos megállapította, hogy egy cserépdarab a koponyáját roncsolta szét. A tragikus szerencsétlenség nagy izgalmat keltett a szálló lakóiban.

A nagyállomástól pár percnyi járásra, str. Sf. Gabriel (volt Szőlőtelep-u.) folytatásában, vízvezeték, csatornázás, villanyvilágítás mentén házépítésre kiválóan alkalmas **telkek eladóak.**

Értekezni naponta d. u. 2-4 óra között
Salamon Jánosnál,
Oradea, str. Franciezsă (Francia-sor) 12

3. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. január

Véletlenül agyonlőtt egy csendőrt egy fiatal leányt Sft.-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) közelében

Sft.-Gheorghe, január 7.
Megdöbbentő szerencsétlenség játszódott le tegnap este a Sft. Gheorghetó. (Sepsiszentgyörgytől) néhány kilométerre fekvő Valea Crisului (Győrös) közelében. Imre József gazdálkodó házában mulatság volt — A gazdálkodó nevelt leánya, Tischler Anna rendezte a mulatságot, amelyre összegyűlt a falu fiatalsága. A hangulat egyre emelkedettebbé vált, amikor este tíz óra táján

a ház előtt elhaladtak a csendőrök. Az egyik csendőr figyelmessé lett a házból kiszűrődő zenére és bement. Amint végignézte a mulatózókat, tréfából lekapta fegyverét és Tischler Annára fogta. Majd nevetve megkérdezte a leánytól:

Nem félsz?

A leány szintén nevetve válaszolta, hogy nem. Ebben a pillanatban azonban a csendőr fegyvere véletlenül esett és

a golyó a szerencsétlen leány halántékába fúródott.

Tischler Anna egyetlen jajkiáltással bukott előre és mire a megdőlbeni mulatózók segítségére siettek, már halott volt.

A csendőrt, — aki maga rémült meglebben — a jelenlétükkel azonnal a csendőrházba kísérték, ahol a vérbefúlt mulatság ügyében azonnal a legszigorúbb vizsgálatot vezették be.

Borzalmas vasuti karambol Spanyolországban

Belerohant a madridi gyors egy tehervonatba, egy halott, ötven sebesült

Madrid, január 7.
Leon városka közelében súlyos vasuti szerencsétlenség történt va árnapi délelőtt. A madridi gyors nyit pályán belerohant egy tehervonatba. Mindkét vonat pozdoriává zúzódott. Egy ember

meghalt, ötven súlyosan megsebesült. Tekintettel arra, hogy a sebesültek állapotai válságosak, valószínű, hogy a halálos áldozatok száma még szaporodni fog.

Haldoklik az oradeai vérfürdő második áldozata

Hazavitték Sf. Ioanra (Szentjánosra) Pap Dávidnét, hogy otthon haljon meg

Oradea, január 7.
A szentjánosi vámnál Szilveszter napján lejátszódott véres családi tragédia áldozata felkavart hullámok még mindig nem csendesedtek el. A tragédia előidézője és halott hőse, Pap Dávid már az égi hatóságok előtt számol be elkeseredett tetteiről, de különösen St-Ioan (Szentjános) községben a véres események még mindig szóbeszéd tárgyát képezik.

A vérfürdő másik súlyosan sebesült áldozata, Pap Dávidné állapotában a múlt hét folyamán némi javulás állott be. Már-már úgy látszott, hogy sikerül megmenteni az életnek, amikor

vasárnap délelőtt állapotai váratlanul rosszabbra, sőt válságosra fordult.

Az asszony aggódó családja be is jött a városba és miután a kezelő orvos véleménye szerint semmi remény nincs, mentővel vitték haza a szerencsétlen asszonyt, hogy otthon haljon meg.

Hipnotizőr keresi az amerikai postazsák kirablóit Oradeán

Oradea, január 7.
Ismeretes, hogy az egyik oradeai rendőrőrszem néhány nappal ezelőtt a Körösbe kihalszott egy postazsákot, amely — mint később megállapítást nyert — Amerikából érkezett és miután ismeretlen tettesek kifosztották, az üres zsákot a Körösbe dobták. Valószínűnek látszik, hogy a tettesek azt gondolták, hogy a zsákban pénzt vagy egyéb értéket találnak.

A rendőrség a postaigazgatósággal karöltve indította meg a nyomozást a rejtélyes postarabló kitérő kiderítésére, amely azonban mindeddig nem vezetett eredményre.

Az ügyben most igen érdekes fordulat történt, amennyiben Boeriu kerületi postaigazgató

egy satu-marei (satu-mári) hipnotizőrt hozatott Oradeára, aki már tegnap meg

is kezdte érdekes kísérleteit a tettes kiállítására.

Valószínűnek tartják, hogy a hipnotizőrnek, — aki hasonló esetekben már sikeres működést fejtett ki — ezuttal is sikerülne fog a kirablott postazsák rejtélyét megoldani.

Halálos szerencsétlenség a játékuizetben

Belgrád, január 7.

Megrázó tragédia játszódott le szombat este egy belgrádi gyermekjátékszer üzletben. Egy vevő gyermekeivel együtt játékot válogatott, miközben egy rakéta felrobbant. A robbanás ereje szétvetette az üzletet s eközben három ember meghalt.

Halálán van Jan Kiepura a világhírű filmszínész

Bécs, január 7.

Jean Kiepura, a világhírű énekes és filmszínész haldoklik. Kremicai villájában élet és halál között lebeg. Betegágyához telefonon hívták Bécsből Ptánsnik Kurt híres bécsi professzort. Kiepura 10 nappal ezelőtt a bécsi operában vendégszerepet öltött a színház mellett. Annra ünnepelték, hogy a színházi kiskapu előtt az autó lépcsőjén is énekelt. Kiepura ekkor hűt meg annyira, hogy később, amikor a lengyelországi téli üdülő helyen levő villájába utazott, a hűlés agyhártyagyulladásba ment át.

Szibériai hideg uralkodik az ország keleti részében

Bucuresti, január 7.

Óriási hideget jeleznek az ország keleti részéről. Tegnap Bucurestiben mínusz 12 fokot mértek, míg Beszarabiában a hideg 23 fok. Ez az óriási hideg valószínű szél és hóviharakkal jár, amelyek a telefon és távírópóznákat teljesen kitérítik, a telefon és távíró forgalom több helyen megszűnt. A tenger dühöng, egyetlen hajó sem szaladt ki a kikötőből. A dunai forgalom teljesen leállt.

Új polgármester került Belgrád élére

Belgrád, január 7.

A régens tanács, Belgrád új polgármesteré Iliás Vlada nagyiparost nevezte ki. Az új polgármestert a napokban avatják fel ünnepléses körülmények között.

— Helyreigazítás. Lapunk szerdai számában Gál Bélára vonatkozóan közleményt adtunk a medgyesi (medgyesi) híreink között, mely közleményben a személy nem volt pontosan megjelölve. — Helyreigazításunk most akképen, hogy a tékozt cikk "ifjabb" Gál Bélára vonatkozott.

Terményárak Oradeán

Buza 420, rozs 330 árpa 300, zab 290, 300, kukorica 240.

Időjárás

A hideg fokozódik Északkeleti, délkeleti szél, több helyen, kivált nyugaton és délen havazás.

5. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. január 9.

Száz embert tartóztattak le Bucurestiben a grivítai elitéltek szökése miatt

Craiova, január 7.

A craiovai fogházból megszökött grivítai elitéltek ügyében ma délelőtt kihallgatták azt a fogházort, akit a foglyok magukkal szöktettek.

A fogházör elmondotta, hogy az erőszakos megszöktetés után öt chloroformmal altatták. Teljesen kábult volt, de arra emlékszik, hogy autóval keresztülvágtattak vele Bucurestin, majd a baneasai repülőtéren

öt letették az autóból.

A szökéssel kapcsolatban tegnap Craiovában letartóztattak három munkást.

Bucurestiben a Grivítai véroreszben tegnap száz embert vettek őrizetbe. Vala mennyien a grivita pörben vádlottként szerepeltek.

A fogolyszöktes ügyében a vizsgálatot Gorescu inspektor folytatja.

Ujból kisért Beius (Belényes) megye terve

Cosma Nerva Traian beiusi (belényesi) képviselő szerint a terv rövidesen megvalósul. -- Bancila prefektus erőlyesen cáfolja a híreket

Oradea, január 7.

Evek óta kisért Beius (Belényes) megye terve, mely más más formában bukkan fel mindig. Legutóbb a "Patria" nyomán mi is megírtuk, hogy most már egyelősen arról van szó, hogy

Bihormegye székhelye Oradea helyett rövidesen Beius (Belényes) lesz.

A fantasztikus és sok hitelt nem érdemő híradásra az adott okot, hogy Beiusra (Belényesre) rövidesen közzászlóalj katonaságot helyeznek, ettől azonban a megye szor helyre való előlépéséig igen nagy a távolság.

Nem érdektelen azonban Cosma Nerva Traian beiusi (belényesi) képviselő nyilatkozata, amelyet lapunk ottani tudósítója előtett. A képviselő ugyanis kijelentette, hogy

Beius (Belényes) megye terve rövidesen megvalósul és az új megyéhez tartólnak a beiusi, beli, salontai, celcai és tincei járásokat.

Mondanunk sem kell, hogy minden ilyen irányú terv ellen éléken tiltakozának Bihar megye vezetői, de maga a lakosság is. Ugy látszik azonban, hogy egyelőre nincs mit tartani ettől. Munkatársunk ugyanis erre nézve kérdést intézett Bancila prefektushoz, aki kijelentette, hogy

az egész terv humbug.

Új megye létesítéséről már csak azért sem lehet szó — mondta a prefektus — mert az új közigazgatási törvény értelmében a kisebb megyéket is egyesíteni fogják.

Az egész város osztatlan részvétele kisérte utolsó útjára Hász József táblabíró

Hétfőn délelőtt 11 órakor ment végbe Hász József a tragikus balesetével elhunyt táblabíró temetése. Már egy órával a temetés időpontja előtt megindult a népfeladat a kicsiny Petru Rares (Péter) utcá felé, melynek négyas számú házában volt felravatalozva Hász József hült teteme. Egymásután érkeztek a városi és bírói előkelőségek. Megjelentek Hász József vezérasszonyán dr. Bancila Joan prefektus dr. Mosoiu polgármester, Negulescu nyugalmazott tábornok, alpolgármester és dr. Bleda László helyettes alpolgármester. Mihaescu táblai főelnök, Matei Dumitriu a tábla második szekciójának elnöke, Fildán táblai vezetője ügyész, Athanasiu törvényszéki főelőnök, Nestor vezetőügyész és a bírói testület összes tagjai.

Hász Józsefet érdemei elismerésül az uralkodó a román koronarend parancsnoki keresztjével tüntette ki, ezért megjelent a táblabíró temetésén egy diszszázad, melynek zenekara kísérte végig a táblabíró utolsó útjára. 11 óra előtt néhány perccel érkezett meg dr. Lestyán Endre újjváros plébános, aki papi segédlettel a házban beszentelte a holttestet, melyet később a kúnn vakarózó négy fehérlovas gyászintóra emeltek. A család súlyos gyászban kísért a hatalmas koszorúkkal borított gyászkocsit.

A királyi ítélőtábla előtt megállott

hintó és Dumitriu táblai szekció elnök elmondta bucsubeszédét.

— Alighogy feltűntek az első hóvirágok — mondta Matei Dumitriu — a hírten jött fagy öszeszorította Hász József szívét. Örökké igaz az a mondás, hogy az emberek és a dolgok értéke saját maguk árnyékában van. Most, amikor Hász Józsefnek csak az árnyéka van közöttünk, akkor ébredünk csak tudatára annak, hogy ki volt Hász József. Mi, akik állandóan melletté és vele dolgoztunk, mi tudjuk ezt és én kinek a végzet a szomorú sorsot adta, hogy elmondjam barátai nevében bucsúztatómat ki is jelentem, hogy

Hász József amilyen igazságos bíró volt régi hazájában, olyan igazságos bíró volt új hazájában is amelyet tiszta szívvel szolgált.

— Állandóan derűs és szerény volt. Kül sőleg ezek jellemezték legjobban Hász Józsefet, aki volt, de akinek emlékeztete mindig ott fog lebegni, amíg egyetlen táblabíró él, aki megismerhetné az ő nagy szellemi és jogi nagyságát. Hogy mennyire méltányolta a román igazságszolgáltatás is Hász József bírói munkásságát, annak legjobb bizonyítéka az, hogy az új hazájában is becsürettel és tisztán működő Hász József mellé az uralkodó feltűzte a legmagasabb román kitüntetés

tést, a Román Korona rend parancsnoki keresztjét. "Soha el nem muló érdemeket szerzett Hász József, akinek most utójára mondok: Isten veled."

Dumitriu után dr. Zigre Miklós az ügyvédi kamara dékánja bucsúztatta Hász Józsefet.

— Dolgozott állandóan dolgozott — mondotta dr. Zigre — ezzel lehetne legjobban jelmezni az elhunyt bíró. kit a halál hivatalában ért és egy vakkos dosszárra hajlítva fejét, adta vissza lelkét annak, aki őt megbizta, hogy a földi életben emberek fölött ítélkezzen. Három létezett számára csak: a munka, a család és a természet. Ha már ki fáradt a sok munkában, akkor családjá és a természet körében üdült fel és aztán újra visszautat a munkájához. Nekünk, ügyvédeknek vigasztalás és reménysugár volt, mikor megláttuk őt az igazságszolgáltatás tálájában, mert tudtuk, hogy igazságos ítéletet fogunk kapni.

— Tudott erkölcsi értékeket gyűteni, tiszta jogi elme párosulva óriási tudással és képzettséggel, de nem tagadta meg soha, hogy jó ember. Jó ember volt, nem volt szigorú, de igazságos.

A románul elhangzott bucsúszavak után dr. Czegléd Miklós magyarul bucsúztatta Hász Józsefet.

— Igaz az a latin klasszikus mondás hogy a halotról vagy jó, vagy semmi. De az is igaz, hogy erről a halotról nem is lehet mást mondani, csak jót. Az a bíró volt akit igaz bírónak nevezünk, akiről tudjuk hogy tántoríthatatlan az igazság mellett van. Klasszikus magyar táblabíró volt, akinek soha el nem muló érdemeit mindenki ismeri.

A bucsúztató után a menet megindult a Rulikovszki temető fele ahol csendes sírban örök pihenőre tették le Hász József hült tetemét.

Ertékes műemlékeket rongált meg a sztambuli földrengés

Sztambul, január 7.

Beszámoltunk már arról, hogy Sztambulban erős földrengés volt. Mint most kiderült a földrengés megrongált több történelmi nevezetességi épületet. Így többek között megrongálódott a Bajazzo mecset és a régi Bizánc fala. A Fekete-tengeren olyan vihar dühög, hogy minden hajózást be kellett szüntetni.

APROHIRDETÉSEK

Perfektül főzni tudó jobb mindenek száka csónó jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 2274

Használt, de jókaban levő kisebb varri gépet megvételre keresek házi használatra. Cimet árral a kiadóba kérek. 2248

Lapkihordók bevezetett helyre felvétel nek jó jövedelemmel. Gyakori voltak előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Ügyes jömegjelenésű intelligens helybeli ügynök 4—5000 lej kereset havonta. Cim a kiadóban. 2293

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyegyeket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Újságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac) 4 szám.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA